

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Samenvatting

Dit instemmingsdecreet heeft betrekking op de goedkeuring van het dubbelbelastingverdrag en het bijhorende protocol tussen België en India. Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn verdragen waarin twee staten of uitzonderlijk meer dan twee staten afspreken hoe zij de heffing van hun belastingen op elkaar afstemmen met als voornaamste doel te voorkomen dat eenzelfde belastbare materie tweemaal wordt belast.

Vanuit economische middens wordt reeds geruime tijd gevraagd om een herziening van het DBV van 1993. Begin 2016 werd uiteindelijk door beide partijen overgegaan tot de parafering van het wijzigende protocol.

Dit ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling "Vlaanderen onderhoudt goede relaties met buitenlandse overheden" uit de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.

2. Situering

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over dubbelbelastingverdragen (DBV's) wordt verwezen naar eerdere soortgelijke dossiers.

Belang voor Vlaanderen

De protocollen tot wijziging van dubbelbelastingverdragen handelen over het geheel van gewestbelastingen, dit wil zeggen zowel degene die zijn vermeld in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (oneigenlijke gewestbelastingen), als degene die de gewesten (zouden) heffen op grond van de fiscale autonomie die artikel 170, §2, van de Grondwet hen toekent (eigenlijke gewestbelastingen).

Artikel 2, §2, b) van de overeenkomst bepaalt dat de overeenkomst aan Belgische zijde van toepassing is op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-verblijfhouders, de met personenbelasting gelijkgestelde bijzonder heffing met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsmede van de aanvullingen op de personenbelasting.

Sinds de regionalisering van de onroerende voorheffing via de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de

gewesten, beogen DBV's ook een gewestbelasting. De Vlaamse onroerende voorheffing werd sindsdien niet uitgesloten uit de werkingssfeer van DBV's. De onroerende voorheffing valt bijgevolg onder het toepassingsgebied van de voorliggende overeenkomst.

Sinds de zesde staatshervorming mogen de gewesten ook opcentiemen heffen op de gereduceerde belasting Staat en verkregen ze bepaalde exclusieve bevoegdheden inzake personenbelasting. Daarnaast zijn ze ook bevoegd om belastingverminderingen, belastingkredieten en forfaitaire kortingen toe te staan binnen hun materiële bevoegdheden. De gewesten zijn dus gedeeltelijk bevoegd voor de personenbelasting. De dienst van de personenbelasting blijft evenwel een federale bevoegdheid.

Wat Vlaanderen betreft, is het artikel 26 niet enkel van toepassing op de federale belastingen, maar ook op de andere belastingen die er (kunnen) worden geheven, zoals die van de Gemeenschap, het Gewest, de provincies en de gemeenten. Na wijziging bij het protocol van 9 maart 2017 luidt artikel 26, §1, immers als volgt *"De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit [...] die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan"*.

3. Inhoud

Overeenkomst van 1993

Deze overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Ze heeft tot doel dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen en het vermogen te vermijden en belastingontduiking te voorkomen. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en van de interne wetgeving van de verdragsluitende partijen met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Tevens bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie (nationale behandeling) en onderling overleg.

Protocol van 2017

Het protocol wijzigt of vervangt een aantal artikelen van het gewijzigde DBV (1993) zelf. Het telt slechts vier artikelen en is voor de deelstaten in België van belang qua definitie 'bevoegde autoriteit' en de verruimde mogelijkheden tot het uitwisselen van fiscale inlichtingen en invorderingsbijstand.

4. Procedureverloop

4.1. Totstandkoming

Vanuit economische middens wordt reeds geruime tijd gevraagd om een herziening van het DBV van 1993. De FOD Financiën bezorgde eind 2007 een (Belgisch) voorontwerp van overeenkomst en een voorstel tot het starten van onderhandelingen.

De Indiase autoriteiten gaven aan te onderzoeken of een herziening van het DBV aangewezen was en vroegen in 2008 en 2009 om aanvullende informatie.

Nadat België zich ertoe verbonden had om zich aan te sluiten bij de internationale norm van de OESO inzake de uitwisseling van inlichtingen, bezorgde de FOD Financiën op 8 mei 2009 aan het Indiase Ministerie van Financiën een voorontwerp van protocol tot wijziging van artikel 26 van het DBV. Artikel 26 inzake de uitwisseling van inlichtingen werd immers niet conform bevonden aan de OESO-normen.

Op 11 juni 2009 liet het Indiase Ministerie van Financiën weten dat het akkoord ging met een volledige herziening van het DBV en dat het tevens voorstander was van een snelle ondertekening van een protocol tot wijziging van het artikel 26.

De eerste onderhandelingsronde, voorzien voor oktober 2009, werd door de Indiase autoriteiten uitgesteld omwille van een belangrijke fiscale hervorming. Op 31 augustus 2009 bezorgden de Indiase autoriteiten een tegenontwerp van protocol. Daarin stelden zij voor om alle bepalingen te schrappen die de vertrouwelijkheid van de uitgewisselde inlichtingen moesten garanderen. Dit voorstel was totaal onaanvaardbaar en niet in overeenstemming met de internationale norm.

In 2010 werden de Indiase autoriteiten ingelicht dat dubbelbelastingverdragen een gemengd karakter hebben.

In maart 2011 vond er in de marge van een vergadering van de OESO een informele ontmoeting plaats met een vertegenwoordiger van het Indiase Ministerie van Financiën, die een nieuw voorontwerp van protocol inzake uitwisseling van inlichtingen voorlegde (met de gebruikelijke bepalingen over de vertrouwelijkheid van de uitgewisselde inlichtingen).

In augustus 2012 vroeg India bijkomende informatie over de voorstellen van wijzigingen die verband houden met het gemengd karakter van het protocol. De Indiase administratie wenste de in het ontwerp van protocol voorziene retroactiviteit (beperkt tot strafrechtelijke aangelegenheden) ook uit te breiden tot niet-strafrechtelijke fiscale aangelegenheden.

De administratie van India deelde mee dat zij instemt met de nieuwe definitie van de Belgische bevoegde autoriteit en akkoord gaat om de retroactiviteit te beperken tot strafrechtelijke fiscale aangelegenheden. De Indiase administratie stelde voor om de huidige bepaling inzake invorderingsbijstand in het DBV te vervangen door de bepaling uit het OESO-Model. Ook stelde zij een expliciete bevestiging voor van de toepassing van paragraaf 9.1 van de OESO-commentaar die betrekking heeft op de mogelijkheid van gelijktijdige belastingcontroles, van fiscale controles in het buitenland en van vragen om inlichtingen betreffende een gehele economische sector.

Het herzien ontwerp van protocol werd op 12 december 2013 aan India toegestuurd.

Begin 2016 werd uiteindelijk door beide partijen overgegaan tot de parafering van het protocol.

De Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde via schriftelijke procedure het gemengde karakter van het voorliggende protocol vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht.

4.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

De Vlaamse Regering heeft het ontwerp van decreet voorgelegd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) voor advies. De SERV heeft in zijn brief van 12 maart 2018 echter medegedeeld geen advies te formuleren vanuit selectiviteitsoverwegingen en de beperkte beleidsimpact van het ontwerp van decreet. De Vlaamse Regering neemt akte van het standpunt van de SERV.

4.3. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De afdeling Wetgeving van de Raad van State merkt in zijn advies van 14 mei 2018, met kenmerk 63.285/3, op dat de woorden „, zoals gewijzigd door het

protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017” dienen te worden geschrapt in artikel 2, 1°, van het voorontwerp. Het Vlaamse Gewest moet immers instemmen zowel met het basisverdrag zelf als met het wijzigende protocol.

Daarnaast stelt de Raad dat het basisverdrag geen betrekking heeft op belastingbevoegdheid van de gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap dient er derhalve niet mee in te stemmen.

Het wijzigende protocol heeft betrekking op alle belastingen en derhalve ook op eventueel in te voeren gemeenschapsbelastingen. Zowel de Vlaamse Gemeenschap als het Vlaamse Gewest dienen er derhalve mee in te stemmen.

De Raad merkt verder op dat het protocol in werking treedt van zodra de laatste verdragpartij kennisgeeft aan de andere partij dat alle wettelijke vereisten en procedures om uitwerking te geven aan het protocol werden vervuld. Vermits burgers niet op de hoogte zijn van deze kennisgevingen, moet de datum van inwerkingtreding door een bericht in het Belgisch Staatsblad, op een tijdige manier aan de burgers ter kennis worden gebracht.

De Vlaamse Regering neemt akte van het advies van de Raad van State en past het artikel 2 van het decreet aan. De Vlaamse Regering neemt eveneens akte van de onderscheiden gemeenschaps- en gewestbevoegdheid aangaande het basisverdrag en het wijzigende protocol. De opmerking van de Raad omtrent de publicatie van de datum van inwerkingtreding in het Belgisch Staatsblad, zal aan het federale niveau worden overgemaakt. Het federale niveau verzorgt immers de kennisgevingen ten opzicht van de andere verdragspartijen.

II. TOELICHTING BIJ DE GECOÖRDINEERDE OVEREENKOMST

Hoofdstuk I – Werkingssfeer van de overeenkomst

Artikel 1 bepaalt dat de overeenkomst van toepassing is op personen die inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende staten.

Artikel 2 geeft een overzicht van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. In België is deze overeenkomst van toepassing op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-verblijfhouders, de met de personenbelasting gelijkgestelde bijzondere heffing met inbegrip van de voorheffingen, de opdecimen en opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsook de aanvullende belasting op de personenbelasting.

De overeenkomst is ook van toepassing op alle identieke of in wezen soortgelijke belastingen die na de datum van ondertekening, naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde overheden van de verdragspartijen zullen elkaar in kennis stellen van belangrijke wijzigingen in hun regelgeving inzake belastingen.

Hoofdstuk II - Begripsbepalingen

Artikel 3 geeft een reeks begripsomschrijvingen, onder meer een definitie van de overeenkomstsluitende staten, hun grondgebied, de bedoelde rechtssubjecten, de bevoegde overheid en het internationale verkeer. Dit artikel werd gewijzigd door artikel 1 van het wijzigingsprotocol. Onder 'bevoegde autoriteit' verstaat men voortaan, wat België betreft, "naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger".

Artikel 4 bepaalt wat bedoeld wordt met "inwoner van een overeenkomstsluitende staat".

Artikel 5 betreft de vaste inrichting van een onderneming.

Hoofdstuk III – Belastingheffing naar het inkomen

De artikelen 6 tot en met 22 hebben respectievelijk betrekking op inkomsten uit onroerende goederen, waaronder de onroerende voorheffing waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is (artikel 6), ondernemingswinst (artikel 7), zeevaart en luchtvaart (artikel 8), afhankelijke ondernemingen (artikel 9), dividenden (artikel 10), interest (artikel 11), royalty's en vergoedingen voor technische bijstand (artikel 12), vermogenswinst (artikel 13), inkomsten uit zelfstandige beroepen (artikel 14), inkomsten uit niet-zelfstandige beroepen (artikel 15), tantièmes (artikel 16), inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars (artikel 17), pensioenen (artikel 18), beloningen en pensioenen ter zake van overheidsfuncties (artikel 19), betalingen aan leraren en onderzoekers (artikel 20), betalingen aan studenten (artikel 21), en andere inkomsten (artikel 22).

Hoofdstuk IV – Wijze waarop dubbele belasting wordt vermeden

Artikel 23 bevat een reeks maatregelen die in India, respectievelijk in België, moeten worden toegepast tot het voorkomen van een dubbele belasting.

Hoofdstuk V – Bijzondere bepalingen

Artikel 24 bevat het beginsel van non-discriminatoire behandeling. Inwoners of bedrijfszetels van de ene overeenkomstsluitende partij mogen niet minder gunstig worden behandeld dan die van de andere overeenkomstsluitende partij.

Artikel 25 houdt een regeling voor onderling overleg in. Elke persoon die van oordeel is dat de maatregelen van een verdragspartij of van beide verdragspartijen leiden tot een belastingheffing die in strijd is met verdragsbepalingen, kan, binnen de twee jaar nadat hij in kennis is gesteld van de maatregel, het bezwaar voorleggen aan de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende staat waarvan hij inwoner is.

Artikel 26 regelt de uitwisseling van inlichtingen en werd vervangen bij artikel 2 van het wijzigingsprotocol.

De eerste paragraaf bepaalt dat de bevoegde overheden van de verdragspartijen de inlichtingen uitwisselen die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de verdragsbepalingen of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ten behoeve van de verdragsluitende staten. De gegevensuitwisseling wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2 van het DBV. De overige paragrafen van dit artikel bevatten bepalingen over het verzamelen en het gebruik van de uitgewisselde inlichtingen, zelfs die welke in het bezit zijn van een bank, een andere financiële instelling, een trust of een andere gemachtigde.

Artikel 27 van de overeenkomst werd gewijzigd door artikel 3 van het protocol. Ingevolge dit artikel verlenen de overeenkomstsluitende staten elkaar bijstand voor de betekening en de invordering van hun belastingvorderingen.

De verdragsbepalingen tasten in geen geval de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten genieten (artikel 28).

Hoofdstuk VI – Slotbepalingen

Artikel 29 stelt dat de overeenkomst in werking treedt op de dertigste dag na datum van de laatste uitwisseling van de respectieve akten waarbij de ene partij aan de andere partij meldt dat haar interne procedure is beëindigd. Voor de toepassing van de verdragsbepalingen wordt een onderscheid gemaakt tussen bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten en andere belastingen.

De overeenkomst blijft van kracht totdat zij door een overeenkomstsluitende staat is opgezegd. De partijen kunnen elkaar op de hoogte brengen dat zij de overeenkomst wensen te beëindigen door middel van een voorafgaande kennisgeving tot en met 30 juni van elk kalenderjaar na het vijfde jaar dat volgt op het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging (artikel 30).

De authentieke tekst van overeenkomst en het wijzigende protocol werd opgemaakt in het Nederlands, Frans, Hindi en Engels. In geval van verschil tussen de teksten is de Engelse tekst van toepassing. Het wijzigende protocol zal een integrerend deel van de overeenkomst uitmaken (artikel 4 van het wijzigingsprotocol).

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN